

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΝΟΜΟΣ ΑΡΚΑΔΙΑΣ

ΔΗΜΟΣ ΒΟΡΕΙΑΣ ΚΥΝΟΥΡΙΑΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ

ΦΑΚΕΛΟΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ

ΕΡΓΟ :

«ΔΙΑΠΛΑΤΥΝΣΗ ΔΙΑΣΤΑΥΡΩΣΗΣ ΟΔΟΥ ΠΡΟΣ ΠΑΡΑΛΙΑ
ΑΓΙΟΥ ΑΝΔΡΕΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΠΑΡΧΙΑΚΗ ΑΣΤΡΟΥΣ –
ΛΕΩΝΙΔΙΟΥ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΔΥΟ ΠΛΕΥΡΕΣ»

ΙΟΥΛΙΟΣ 2023

ΦΑΚΕΛΟΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ

ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ Π.Δ.305/96

Ο Φάκελος Ασφάλειας και υγείας αποσκοπεί στην πρόληψη των κινδύνων κατά τις ενδεχόμενες μεταγενέστερες εργασίες καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής του έργου. Τηρείται στο εργοτάξιο καθ' όλη τη διάρκεια κατασκευής του έργου και αναπροσαρμόζεται ανάλογα με την πρόοδο των εργασιών και τις τροποποιήσεις που έχουν επέλθει.

Αφορά το έργο :

«ΔΙΑΠΛΑΤΥΝΣΗ ΔΙΑΣΤΑΥΡΩΣΗΣ ΟΔΟΥ ΠΡΟΣ ΠΑΡΑΛΙΑ ΑΓΙΟΥ ΑΝΔΡΕΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΠΑΡΧΙΑΚΗ ΑΣΤΡΟΥΣ – ΛΕΩΝΙΔΙΟΥ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΔΥΟ ΠΛΕΥΡΕΣ»

A. Γενικά

Είδος έργου : **Οικοδομικά, Οδοποιία, Υδραυλικά**

Διεύθυνση έργου : **Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών Δήμου Βόρειας Κυνουρίας**

1.1 Κύριος του έργου : **Δήμος Βόρειας Κυνουρίας**

1.2 Συντάκτης Φ.Α.Υ : **Γιώργος Παπούλιας - Πολιτικός Μηχανικός**

B. Μητρώο έργου

1.1 Τεχνική Περιγραφή (συνημμένη)

1.2 Παραδοχές Μελέτης :

1.3 Σχέδια (συνημμένα)

Γ. ΟΔΗΓΙΕΣ ΚΑΙ ΚΡΙΣΙΜΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

Το αντικείμενο της παραγράφου επικεντρώνεται στους κινδύνους που προκύπτουν από τον ιδιαίτερο χαρακτήρα του έργου.

1.1 Κίνδυνοι

Οι κίνδυνοι για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων κατά την εργασία έχουν σαν αποτέλεσμα θανατηφόρα ατυχήματα τα οποία σε μεγάλο βαθμό θα μπορούσαν να είχαν αποφευχθεί.

Κύριες αιτίες για την εμφάνιση των κινδύνων είναι οι εξής :

- Κακώς σχεδιασμός
- Άγνοια των κινδύνων
- Ανεπαρκής εκπαίδευση προσωπικού
- Έλλειψη προσοχής

1.2 Προσωπικό

Απαγορεύεται με οποιονδήποτε τρόπο απασχόληση προσωπικού κάτω των 18 ετών.

Οι απασχολούμενοι στις εργασίες αυτές χωρίζονται σε δύο κατηγορίες.

• Όσοι από το προσωπικό δεν υποχρεούνται από τη φύση της εργασίας τους να δουλεύουν σε περιορισμένους χώρους (π.χ. οδηγοί). Στην περίπτωση αυτή δεν απαιτείται η διεύρυνση της φυσικής κατάστασής τους και της υγείας τους πέρα από εκείνα που απαιτούνται για την εκτέλεση της δικής τους εργασίας αν και καλό θα είναι να υποβάλλονται έτσι και αλλιώς σε λεπτομερή ιατρική εξέταση.

• Όσοι από το προσωπικό υποχρεούνται από τη φύση της εργασίας τους να δουλεύουν σε περιορισμένους χώρους (π.χ. ορύγματα) Τα άτομα αυτά πρέπει να διαθέτουν τόσο τα κατάλληλα φυσικά προσόντα για την εργασία τους όσο και την στοιχειώδη ικανότητα να συμμετέχουν στην απαιτούμενη εκπαίδευση τους. Οι ιατρικές εξετάσεις στις οποίες πρέπει να υποβληθούν πριν την έναρξη της εργασίας τους απαιτείται να είναι λεπτομερής και προσαρμοσμένες στη φύση της εργασίας στην οποία πρόκειται να απασχοληθούν. Οι ιατρικές εξετάσεις πρέπει ετησίως να επαναλαμβάνονται και τα αποτελέσματά τους να φυλάσσονται.

Η εκπαίδευση πρέπει να περιλαμβάνει μεταξύ άλλων τα εξής:

- Καθορισμός και αναλυτική ενημέρωση για τα καθήκοντα κατά την εργασία τους.
- Ενημέρωση για τις λειτουργικές διαδικασίες της εργασίας.
- Ενημέρωση για τους πιθανούς κινδύνους τους βλαπτικούς παράγοντες και ενδεχόμενες επιπτώσεις στην υγεία τους.
- Χειρισμός εργαλείων, μηχανημάτων και οργάνων εργασίας.

- Μέτρα ασφάλειας κατά την εκτέλεση της εργασίας.
- Μέτρα διάσωσης, αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και παροχή πρώτων βοηθειών.
- Ενημέρωση για την υφιστάμενη νομοθεσία και τις υποχρεώσεις του προσωπικού.
- Χρήση μέσων ατομικής προστασίας σύμφωνα με την οδηγία 89/656/ΕΟΚ.
- Ατομική και ομαδική υγιεινή.

Η εκπαιδευτική διαδικασία πρέπει να επαναλαμβάνεται σε τακτά χρονικά διαστήματα και να συμπεριλαμβάνει χρήση εποπτικών μέσων, ασκήσεις πρακτικής εφαρμογής και επιτόπου κάτω από πραγματικές συνθήκες. Θα ήταν καλό για την ενημέρωση των εργαζομένων να εκδοθεί ένα μικρό εύχρηστο έντυπο που να περιέχει συνοπτικές αναφορές για τα παραπάνω σημεία.

Για την ενημέρωση του προσωπικού θα πρέπει :

- Να είναι αναρτημένες, σε κάθε χώρο εργασίας και χώρο συγκέντρωσης προσωπικού, οδηγίες πρώτων βοηθειών τηλέφωνα και διευθύνσεις πρώτης ανάγκης, καθώς και σχέδιο αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών.
- Να λαμβάνουν γνώση όλων των παραπάνω τα οποία πρέπει να εξηγούνται σε τακτικές συγκεντρώσεις για την ενημέρωσή τους.

1.3 Προστατευτικά ενδύματα

Για την εκτέλεση των εργασιών πρέπει να διατίθενται από την Υπηρεσία και να χρησιμοποιούνται από τους εργαζομένους για την προστασία της υγείας και την αποφυγή ατυχημάτων. Η ένδυση θα πρέπει να αποτελείται από :

- Κράνος ασφαλείας
- Φόρμα εργασίας
- Γάντια εργασίας
- Αντιεφιδρωτική κορδέλα κεφαλιού
- Ελαστικά ενισχυμένα υποδήματα (μέχρι το μηρό ή το γόνατο)
- Μάλλινες κάλτσες

Οι εργαζόμενοι πρέπει να εκπαιδευτούν να εργάζονται άνετα με την ένδυση αυτή. Τα είδη ένδυσης πρέπει να καθαρίζονται και να απολυμαίνονται χωρίς να καταστρέφονται μετά από κάθε χρήση. Επίσης επιβάλλεται η αντικατάστασή τους σε τακτά διαστήματα.

1.4 Ατομική – Ομαδική Υγιεινή

Στους χώρους εργασίας πρέπει να απαγορεύεται στους εργαζομένους να τρώνε, να πίνουν και να καπνίζουν.

Μετά το τέλος της εργασίας τους οι εργαζόμενοι πρέπει να πλένονται σχολαστικά σε όλο τους το σώμα και αν αυτό δεν είναι δυνατό τουλάχιστον στο πρόσωπο, τα χέρια τους βραχίονες με σαπούνι και ζεστό νερό. Πολύ προσεκτικά πρέπει να καθαρίζονται τα νύχια τους.

Σε εργασίες μακριά από το εργοτάξιο ή την έδρα της επιχείρησης πρέπει να δίνεται η δυνατότητα στους εργαζομένους να καθαριστούν και να αλλάξουν εντός των οχημάτων εξοπλισμού και εργαλείων.

Απαραίτητος είναι ο τακτικός καθαρισμός και η συντήρηση τόσο των εγκαταστάσεων και χώρων προσωπικού όσο και των οχημάτων εξοπλισμού και εργαλείων.

Ιδιαίτερη προσοχή και λήψη προστατευτικών μέσων πρέπει να λαμβάνεται για την προστασία του δέρματος, οφθαλμών και αυτιών.

Σε περιπτώσεις πχ. πιτσιλισμα στο δέρμα ή τα μάτια με επικίνδυνες ουσίες , απασχόληση σε περιορισμένους χώρους δίπλα σε μηχανήματα με έντονη όχληση κλπ. πρέπει ο εργαζόμενος να απομακρύνεται άμεσα από το σημείο εργασίας και να του παρέχονται οι κατά περίπτωση πρώτες βοήθειες .

1.4 Αριθμός εργαζομένων

Σε όλες τις εργασίες και κυρίως σε κλειστούς χώρους (πχ. Δεξαμενές) όπου είναι πιθανό να δημιουργηθεί επικίνδυνη ατμόσφαιρα δεν επιτρέπεται να εργάζονται περισσότερα από δύο άτομα. Εκτός του χώρου εργασίας πρέπει να βρίσκονται και άλλοι εργαζόμενοι οι οποίοι θα κρατούν επαφή με αυτούς που απασχολούνται μέσα στο χώρο εργασίας και θα είναι σε ετοιμότητα να επέμβουν εάν παραστεί ανάγκη. Το ίδιο ισχύει και όταν απασχολούνται εργαζόμενοι σε απομακρυσμένους χώρους εργασίας.

2. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Η λειτουργική διαδικασία πρέπει να προβλέπεται και να εφαρμόζεται σε όλα τα σημεία όπου προετοιμάζονται ή εκτελούνται εργασίες :

- ο Στο εργοτάξιο
- ο Στο σημείο εργασίας
- ο Στην διαδικασία της προετοιμασίας στο εργοτάξιο
- ο Στην διαδικασία της προετοιμασίας στο σημείο εργασίας
- ο Κατά την λήξη της εργασίας στο εργοτάξιο
- ο Στην εργασία ρουτίνας
- ο Σε περίπτωση ατυχήματος
- ο Σε περίπτωση κατάστασης ανάγκης

Παρακάτω παρατίθεται ένα ενδεικτικό σχέδιο λειτουργικής διαδικασίας. Το σχέδιο αυτό πρέπει να προσαρμόζεται στις εξελίξεις της ορθής τεχνικής και τεχνολογίας και να συζητείται περιοδικά ώστε να επισημαίνονται οι ελλείψεις του και να διορθώνονται τυχόν λάθη και αδυναμίες του.

ΕΡΓΟΤΑΞΙΟ

- Ο επικεφαλής θα προβεί στον έλεγχο των αρχείων και σχεδίων για την λήψη πληροφοριών
- Έρευνα για τον εντοπισμό τοπικών κινδύνων και δυσκολιών

- ▶ Έρευνα για τις επικείμενες κλιματολογικές συνθήκες στην περιοχή πκ. Εάν αναμένεται βροχόπτωση ή επικίνδυνα καιρικά φαινόμενα.
- ▶ Ενημέρωση του συνεργείου για τα παραπάνω
- ▶ Ανάθεση εργασίας στο προσωπικό από τον επικεφαλής καθορίζοντας για κάθε εργαζόμενο την θέση και τον ακριβή ρόλο του.
- ▶ Ποιοτικός και ποσοτικός έλεγχος των ατομικών και ομαδικών μέσων προστασίας, του εξοπλισμού εργασίας.
- ▶ Φόρτωση του εξοπλισμού εργασίας και των εργαλείων σε όχημα μεταφοράς
- ▶ Έλεγχος καλής λειτουργίας των μέσων επικοινωνίας

ΣΗΜΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

- ▶ Ειδοποίηση για την άφιξη του συνεργείου
- ▶ Εντοπισμός πλησιέστερων τηλεφώνων για ώρα ανάγκης και γνωστοποίησή τους στους εργαζομένους.
- ▶ Σβήσιμο τσιγάρων και κάθε επικίνδυνης φωτιάς ή φωτιστικού
- ▶ Τοποθέτηση προειδοποιητικών σημάτων βάση του Κ.Ο.Κ. και τις διατάξεις του Υ.Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε. στα σημεία όπου επιβάλλεται
- ▶ Έλεγχος για ιδιαίτερες ή ασυνήθιστες καταστάσεις
- ▶ Προετοιμασίας και τελικός έλεγχος μέσων ατομικής προστασίας όλων των μελών του συνεργείου

ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΣΤΟ ΕΡΓΟΤΑΞΙΟ

- ▶ Αναφορά κάθε μη κανονικού συμβάντος όπως τραυματισμός, αστοχία εξοπλισμού, παρατηρήσεις για τη εκτέλεση των εργασιών
- ▶ Εφαρμογή των διαδικασιών υγιεινής για το προσωπικό και καθαριότητας εξοπλισμού, μέσων ατομικής προστασίας και μηχανημάτων

2. ΚΙΝΔΥΝΟΙ

2.1 ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΙ

Οι περισσότεροι τραυματισμοί προκαλούνται από :

- Πτώση εξοπλισμού ή υλικών πάνω στον εργαζόμενο
- Πτώση εργαζομένων από πρόχειρες σκάλες
- Γλίστρημα εργαζομένου
- Πτώση στο νερό
- Εμπλοκή σε μηχανήματα ή τραυματισμός από λάθος λειτουργία μηχανήματος
- Ηλεκτροπληξία

Για την αποφυγή των τραυματισμών πρέπει

- Να εφαρμόζονται οι σχετικές οδηγίες για την ένδυση του προσωπικού
- Να τηρούνται οι λειτουργικές διαδικασίες
- Να ληφθούν κατά το σχεδιασμό τα κατάλληλα μέτρα όπως αναφέρονται σε διάφορα σημεία του παρόντος σχεδίου.

2.2 ΠΛΗΜΜΥΡΕΣ

Πλημμύρες μπορεί να προκληθούν από :

- Εκδήλωση Καταιγίδας κατά την διάρκεια εκτέλεσης των εργασιών
- Απελευθέρωση όγκου νερού στην περιοχή εκτέλεσης των εργασιών

Εάν έχουν τηρηθεί οι παραπάνω διαδικασίες απαγορεύεται η είσοδος και η εργασία του προσωπικού στους χώρους αυτούς. Η είσοδος και η εργασία του προσωπικού απαγορεύεται μέχρι την επιβεβαίωση λήξης της απαγόρευσης.

Σε περίπτωση ξαφνικής βροχόπτωσης ή άνοδος της ροής από οποιαδήποτε αιτία το προσωπικό πρέπει να ειδοποιηθεί αμέσως και να εγκαταλείψει το χώρο εργασίας μέχρι να αποκατασταθούν ομαλές συνθήκες ροής.

2.3 ΜΕΤΡΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

2.3.1 ΣΗΜΑΝΣΗ ΘΕΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Για την περιφραγή και επισήμανση των θέσεων εργασίας και των μηχανημάτων και οχημάτων πρέπει να εφαρμόζονται σχολαστικά οι προβλέψεις των ειδικών διατάξεων του Κ.Ο.Κ. και σχετικών υπουργικών αποφάσεων.

2.3.2 ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΣ ΣΥΣΚΕΥΩΝ, ΟΡΓΑΝΩΝ ΚΑΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ

Υπεύθυνος για τον έλεγχο των συσκευών, οργάνων και εξοπλισμού ορίζεται διαχειριστής ο οποίος πρέπει να τηρεί σχετικό θεωρημένο βιβλίο Ημερολογίου Ελέγχων με λεπτομερή στοιχεία για κάθε είδος που θα περιλαμβάνει τύπο, αριθμό, μάρκα, ημερομηνίες συντήρησης επιθεώρησης, δοκιμής, κλπ.

Για τον ηλεκτρομηχανολογικό εξοπλισμό πρέπει να τηρούνται σχολαστικά οι σχετικές διατάξεις των Ελληνικών Κανονισμών. Γενικά δεν επιτρέπεται σε μη ειδικευμένο και χωρίς την νόμιμη άδεια προσωπικό να εγκαθιστά, τροποποιεί ή παρεμβαίνει με οποιονδήποτε τρόπο σε ηλεκτρικές εγκαταστάσεις ή εξοπλισμό. Η τάση λειτουργίας όλων των συσκευών δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 50 V.

2.3.3 ΓΕΝΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Απαραίτητη είναι η λήψη μέτρων για απρόσκοπτη επικοινωνία των εργαζομένων με τον υπεύθυνο εργοταξίου όπου και εάν βρίσκονται. Απαγορεύεται αυστηρά το φαγητό, ποτό, κάπνισμα για όλους του εργαζόμενους μέχρι την λήψη των μέτρων ατομικής υγιεινής.

2.4 ΜΕΣΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

2.4.1 ΜΕΣΑ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Μέσα ατομικής προστασίας αποτελούν τα είδη ατομικής προστασίας όπως ήδη έχουν αναφερθεί καθώς επίσης η ειδική ζώνη ή γιλέκο (διάταξη) διάσωσης και σχοινί προστασίας και ο αντιακρηκτικός φανός κράνους. Όλος ο εξοπλισμός πρέπει να είναι ανθεκτικός να ανταποκρίνεται πλήρως στην αποστολή του και να συντηρείται σε τακτά διαστήματα.

2.4.2 ΜΕΤΡΑ ΟΜΑΔΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Μέσα ομαδικής προστασίας είναι κατάλληλα σχοινιά (χρησιμοποιούνται μόνο για κάλυψη των αναγκών ασφάλειας), βαρούλκο ανύψωσης, αντιακρηκτικά φωτιστικά ορυχείου και χειρός, συνήθη εργαλεία δουλειάς σε εργαλειοθήκη χειρός, εξοπλισμός αναπνευστικών συσκευών(κατάλληλος για το συγκεκριμένο περιβάλλον εργασίας), εξοπλισμός ελέγχου ατμόσφαιρας αντιακρηκτικού τύπου, συσκευές επικοινωνίας, συσκευές τεχνητής αναπνοής, πλήρως εξοπλισμένες πρώτες βοήθειες (συμπεριλαμβάνει φορείο από κατάλληλα ανθεκτικό ύφασμα), υλικό σήμανσης και ασφάλειας οδών. Όλος ο εξοπλισμός πρέπει να είναι ανθεκτικός, εύκολα προσιτός, να ανταποκρίνεται πλήρως στην αποστολή του, να προφυλάσσεται από τις φθορές, ρύπανση, σκόνες κλπ. και να συντηρείται ή ανανεώνεται σε τακτά διαστήματα.

Γ. Επισημάνσεις

Ο φάκελος συμπληρώνεται καθ' όλη τη διάρκεια ζωής του έργου με τυχόν ιδιαίτερες επισημάνσεις, οι οποίες θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη και απευθύνονται στους μεταγενέστερους χρήστες και τους συντηρητές / επισκευαστές του.

Πρόγραμμα αναγκαίων επιθεωρήσεων και συντηρήσεων του έργου και των εγκαταστάσεών του:

Το έργο αφορά την ολοκλήρωση των έργων για την βελτίωση και συντήρηση υφιστάμενων οδών.

Ε. ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ/ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΕΙΣ ΦΑΥ :

Ημερομηνία τροποποίησης	Ο συντάξας

Άστρος, 21-07-2023

Ο συντάξας

Ο Επιβλέπων Μηχανικός

Γιώργος Παπούλιας
Πολιτικός Μηχανικός Π.Ε.

Θεωρήθηκε
Ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης
Τεχνικών Υπηρεσιών του Δήμου Βόρειας Κυνουρίας

Δημήτρης Κούσουλας
Μηχανολόγος Μηχανικός Π.Ε.